

Henryk Wieczorkiewicz (1886–1940)

Henryk Wieczorkiewicz urodził się 22 czerwca 1886 r. w Poznaniu. W 1904 r. ukończył gimnazjum i rozpoczął praktyczną naukę zawodu w drukarni poznańskiego dziennika ludowego „Postęp”. Następnie przeniósł się do Inowrocławia, gdzie rozpoczął pracę w „Dzienniku Kujawskim”. W 1909 r. ukończył naukę w katowickim Instytucie Handlowym.

Do Gdańska przyjechał w 1913 r., kiedy jego wuj – Jan Kwiatkowski – został właścicielem „Gazety Gdańskiej”. Od 1926 r. do wybuchu II wojny światowej pełnił funkcję zastępcy dyrektora Zakładów

Graficznych Drukarni Gdańskiej na oruńskich Chmielnikach.

W 1925 r. ożenił się z Ireną Morawską – nauczycielką Gdańskiej Macierzy Szkolnej. Para doczekała się córki Barbary. Irena również była aktywną działaczką społeczną. Była m.in. delegatką do spraw ochronek w Wolnym Mieście Gdańsku oraz organizatorką wieczornic dla Polaków w Domu Polskim w Oliwie.

Henryk Wieczorkiewicz był korespondentem i współpracował z wieloma czasopismami, takimi jak: „Gmina Polska”, „Straż Gdańska”, „Polski Świat Pracy”. Angażował się w działalność polityczną i społeczną.

W latach 1918–1920 działał w Narodowym Stronnictwie Robotników oraz w Polskim Stronnictwie Ludowym Pomorza, Gminie Polskiej, Gminie Polskiej Związku Polaków, Towarzystwie Czytelni Ludowych. Zapisał się również do Towarzystwa Śpiewaczego Lutnia.

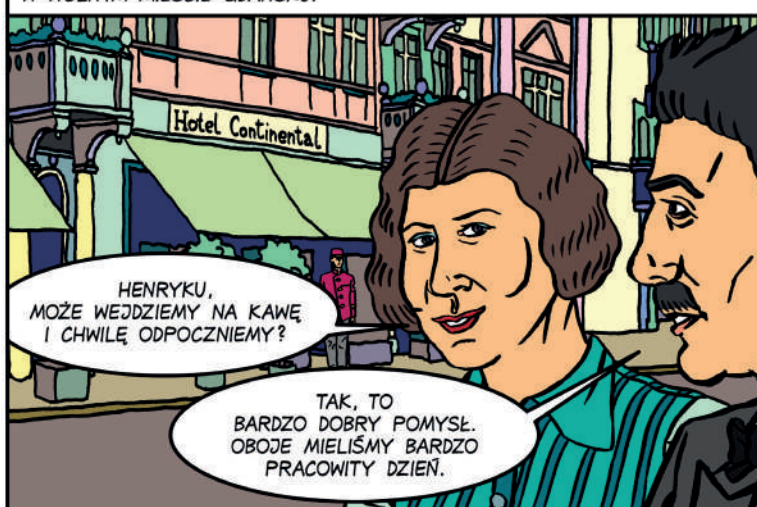
W 1934 r. został wiceprezesem Związku Pracowników Kupieckich. W latach 1934–1939 kierował filią oliwską Towarzystwa Byłych Powstańców i Wojaków, był członkiem Tajnej Organizacji Wojskowej. Za działalność odznaczono go Złotym Krzyżem Zasługi.

14 września 1939 r. został aresztowany i osadzony w przejściowym obozie dla jeńców cywilnych w Viktoriaschule, a następnie skierowany na roboty przymusowe na Westerplatte. Ostatecznie uwięziono go w obozie Stutthof. 22 marca 1940 r. rozstrzelano go w masowej egzekucji w pobliżu obozu. W listopadzie 1946 r. jego prochy ekshumowano, a 7 kwietnia 1947 r. złożono na cmentarzu na Zaspie.

MŁODY HENRYK W 1904 R. UKOŃCZYŁ GIMNAZJUM I ROZPOCZĄŁ PRAKTYKI W Drukarni Poznańskiego Dziennika Ludowego „Postęp”.

HENRYK WIECZORKIEWICZ POŚLUBIŁ IRENĘ MORAWSKĄ, NAUCZYCIELKĘ GDAŃSKIEJ MACIERZY SZKOLNEJ. IRENA BYŁA RÓWNIEŻ AKTYWNĄ DZIAŁACZKĄ SPOŁECZNĄ, M.IN. ORGANIZATORKĄ WIECZORNIC DLA POLAKÓW W DOMU POLSKIM W OLIWIE. OD 1935 R. KIEROWAŁA OLIWSKĄ FILIĄ KOŁA PRACY KOBIEC PRZY ZWIĄZKU POLAKÓW W WOLNYM MIEŚCIE GDAŃSKU.

OD 1926 R. DO WYBUCHU II WOJNY ŚWIATOWEJ HENRYK WIECZORKIEWICZ PIASTOWAŁ FUNKCJĘ ZASTĘPCY DYREKTORA Zakładów Graficznych Drukarni Gdańskiej na Oruńskich Chmielnikach.

HENRYK WIECZORKIEWICZ BYŁ OSOBĄ ZAANGAŻOWANĄ W DZIAŁALNOŚĆ POLITYCZNĄ I SPOŁECZNĄ. BYŁ CZŁONKIEM Gminy Polskiej, Gminy Polskiej Związku Polaków, Towarzystwa Czytelni Ludowych, ZAPISAŁ SIĘ RÓWNIEŻ DO TOWARZYSTWA ŚPIEWACZEGO LUTNIA.

HENRYK WIECZORKIEWICZ BYŁ KORESPONDENTEM I WSPÓŁPRACOWAŁ SPOŁECZNIE Z WIELOMA CZASOPISMAMI, M.IN. „GMINĄ POLSKĄ”, „STRAŻĄ GDAŃSKĄ”, „POLSKIM ŚWIATEM PRACY”.

14 WRZEŚNIA 1939 R. HENRYK ZOSTAŁ ARESZTOWANY PRZEZ NIEMCÓW I ODSZTAWONY DO VIKTORIASCHULE, A NASTĘPNIE NA PRZYMUSOWE ROBOTY NA WESTERPLATTE. OSTATECZNIE ZOSTAŁ OSADZONY W OBOZIE STUTTHOF I TAM 22 MARCA 1940 R. ZAMORDOWANY W EGZEKUCJI (TZW. KRWAWE WIELKI PIĄTEK).

Henryk Wieczorkiewicz – zadania

1. Spośród listy poniższych wydarzeń, dotyczących życia Henryka Wieczorkiewicza (oznaczonych literami A–D), wybierz te, które chronologicznie zdarzyły się jako pierwsze i ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi je oznaczono.

Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A. Został aresztowany i osadzony w przejściowym obozie dla jeńców cywilnych w Viktoriaschule.
- B. Przyjazd do Gdańska.
- C. Ślub z Ireną z d. Morawską.
- D. Rozpoczęcie pełnienia funkcji wiceprezesa Związku Pracowników Kupieckich – Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku.

2. Wymień nazwy czasopism, z którymi współpracował Henryk Wieczorkiewicz.

.....

.....

.....

.....

3. Podkreśl właściwe dokończenie zdania.

Henryk Wieczorkiewicz przeniósł się do Gdańska...

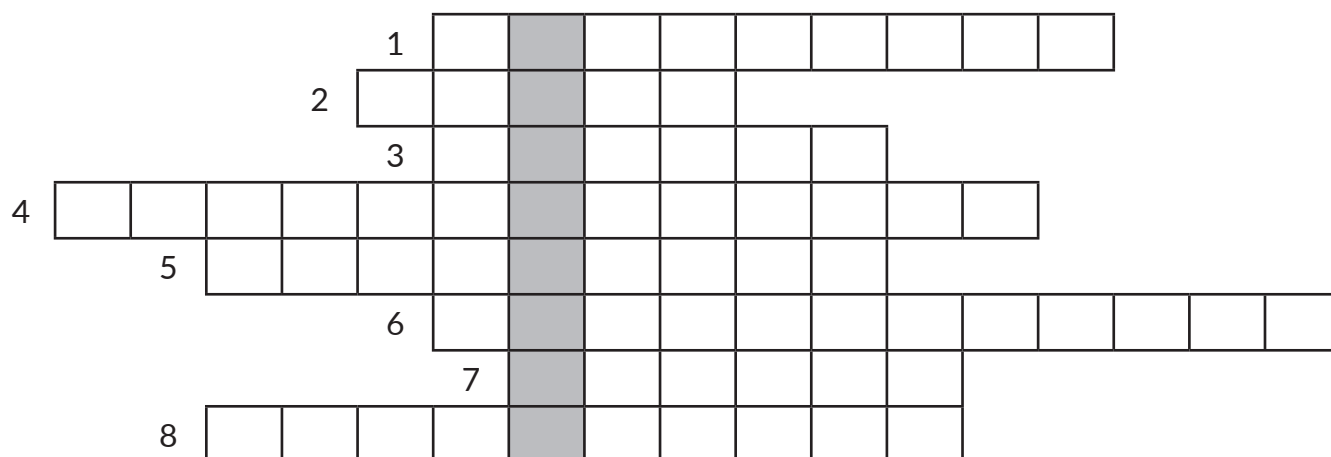
- a. po ślubie z Ireną.
- b. gdy został zastępcą dyrektora Zakładów Graficznych Drukarni Gdańskiej.
- c. gdy stanął na czele oliwskiego oddziału Towarzystwa byłych Wojaków i Powstańców.
- d. kiedy jego wuj, Jan Kwiatkowski, został właścicielem Gazety Gdańskiej.

4. Uzupełnij tekst. W wolne miejsca wstaw – w odpowiedniej formie – wyrażenia z ramki. Jedno z nich jest niepotrzebne.

Henryk Wieczorkiewicz był wybitnym społecznym i politycznym. Był również..... i współpracował z wieloma gazetami, takimi jak: „Gmina Polska”, „Straż Gdańska” oraz Był jednym z oraz prezesem Polskiego Zrzeszenia Pracy. Jego żona Irena również była aktywną działaczką społeczną. Spośród wielu jej aktywności można wymienić organizację dla Polaków w Domu Polskim w Oliwie.

„Polski Świat Pracy”, założyciel, działacz, korespondent, wieczornica, zespół redakcyjny
--

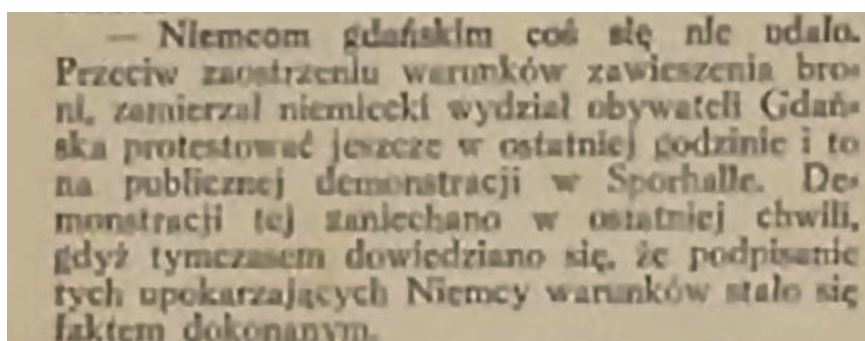
5. Rozwiąż krzyżówkę i wyjaśnij otrzymane hasło.

1. Miejsce, w którym Henryk Wieczorkiewicz rozpoczął praktyki zawodowe.
2. Imię żony Henryka Wieczorkiewicza.
3. Miasto, w którym wuj Henryka Wieczorkiewicza stał się właścicielem gazety.
4. Miejsce uwięzienia Henryka Wieczorkiewicza po aresztowaniu.
5. Wykonano ją 22 marca 1940 r.
6. Jedno z czasopism, z którym współpracował Henryk Wieczorkiewicz.
7. Dzielnica Gdańska, w której znajdowały się zakłady graficzne Drukarni Gdańskiej.
8. Miasto do którego przeniósł się młody Henryk po ukończeniu gimnazjum.

HASŁO:

6. Na podstawie tekstu źródłowego wyjaśnij, w czym tkwił problem? O czym informuje zakreślony fragment „Gazety Gdańskiej”?

Fragment „Gazety Gdańskiej”. Fot.: domena publiczna.

7. W diagramie odszukaj słowa, będące odpowiedzią na poniższe pytania. Wyrazy mogą być umieszczone w diagramie poziomo, pionowo, na przekątnych, wprost lub wspak. Dana litera może wchodzić w skład kilku słów.

1. Gdzie został osadzony Henryk Wieczorkiewicz po aresztowaniu?
2. Jak w czasach Henryka Wieczorkiewicza nazywano przedszkole?
3. Jak miała na imię córka Henryka i Ireny Wieczorkiewiczów?
4. Jakie wydarzenia organizowała Irena Wieczorkiewicz dla Polaków w Wolnym Mieście Gdańsku?
5. W jakim mieście Henryk Wieczorkiewicz ukończył Instytut Handlowy?

X	Ć	W	E	S	T	E	R	P	L	A	T	T	E	Ć
Ś	W	Ć	Y	L	D	P	X	V	Y	R	T	L	Ę	Z
H	Ń	X	W	Ś	T	S	P	W	Ś	H	U	D	J	E
P	O	M	N	Ę	D	Ś	Ł	M	Ż	H	D	Q	N	A
N	Ż	M	E	Ć	G	A	P	Y	C	H	Q	Ż	I	S
V	D	P	Ł	M	R	K	Ó	S	Ł	W	D	R	G	X
Q	K	H	O	A	P	Ą	A	J	T	W	Z	Ż	Ż	X
H	Ż	X	B	V	K	I	Ż	I	X	V	Ż	I	M	D
E	N	R	Ą	L	R	Q	K	A	T	O	W	I	C	E
A	A	D	B	O	F	Ż	P	Ń	J	Ś	R	I	L	Ą
B	Q	Ą	T	I	K	C	V	T	H	J	Q	Z	R	U
Ć	Ó	C	J	W	I	E	C	Z	O	R	N	I	C	A
M	I	H	M	Ą	B	N	W	F	H	H	Ę	V	Ś	O
V	M	S	D	C	Ś	O	K	Ń	Q	J	Ż	Ć	P	N
L	I	C	Ż	V	K	Ć	A	K	N	O	R	H	C	O